

Mən bu zamana sığmazam

Zirvəyə doğru: İlyas - ilahi qüvvə, köməyə gələn

(əvvəli qəzetin
ötən saylarında)

**Hər şeyi kadrlar
həll edir...**

İlyas İsmayilov Respublika prokuroru olarkən kadrların seçilib yerləşdirilməsində hansı meyarları əsas götürməsinə 1981-ci ildə çapdan çıxmış "Prokurorluq işçilərinin mənəvi tərbiyəsi" adlı kitabçasında belə qeyd edirdi: "Dövlət orqanları sisteminde prokurorluğun tutduğu yer, sosial təyinatı elədir ki, prokurorluq bütünlükdə qanunçuluğun vəziyyətinə görə məsuliyyət daşıyır... Prokurorluq işçisi ədalətə dərinə inanır, bu yolda heç bir çətinlikdən qorxmada mübarizə apararsa, hadisələri şəxsi baxımdan deyil, xalqın nöqtəyi nəzərindən araşdırarsa həmişə həminin nəzərində siyasi xadim səviyyəsində durmuş olar. Yerli təsire qarşı durmaq qabiliyyətini itirən, prinsipsiz mövqe tutaraq qanunların pozulmasına göz yuman prokuror öz sosial təyinatının əleyhi-nə getmiş olur."

İlyas müəllimin bütün fəaliyyəti dövründə kadrlara münasibəti məhz bu prinsiplər əsasında formalaşmışdı.

...1987-ci ildə SSRİ Baş prokuroru Rekunkov və SSRİ Təhsil naziri İlyuşinin birgə məktubu var idi. Həmin məktubda gələcəkdə prokurorluq orqanlarında işə qəbul ediləcək abituriyentlərin seçilməsi tövsiyə olunurdu. Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunda bu işə məsul həmin vaxt Ümumi nəzarət şöbəsinin rəisi İsaخان Vəliyev idi. Kadrların seçilməsinə xüsusi diqqət yetirən İlyas müəllim seçilməş tələbələrə görüşür, bilik səviyyəsi ilə tanış olub, tövsiyələrini verirdi.

Bundan başqa, İlyas müəllim həm də Dövlət İmtahan Komissiyasının sədri kimi imtahanlarda iştirak edir və təyinatla prokurorluğa düşməsə də, ləyaqətli və savadlı məzunları işə qəbul edirdi.

Bu barədə hazırda təqaüddə olan baş ədliyyə müşaviri Abdulla Yusifov belə deyir:

"İ.İsmayilov 1988-ci ildə Dövlət İmtahan Komissiyasının sədri kimi imtahanlarda iştirak edirdi. Hiss edirdim ki, mənim danışığım onun xoşuna gəlir. Müəllimlər arada bir-biri ilə danışarkən mən fürsətdən istifadə edərək, tələbə iclası ilə işləyib, təkrarçı etmək istədim. İlyas müəllim elə birinci cümləmdə mənə iradını bildirdi. Sonra O, bir Şəki lətifəsi də danışdı. Mən imtahanda əla qiymət aldım. Hiss etdim ki, İlyas müəllim əlindəki dəftərə nə isə yazdı. Təyinatda mən Ədliyyə Nazirliyinə düşmüşdüm. Hətta Oğuz rayonunda vəkil olmalı idim. Əsas təyinat zamanı birinci prokurorluq orqanlarına düşənlərin adı oxunurdu. Mənim adım çıxanda hamı kimi mən də təəccüb etdim. Prokurorluqda işləməli olanları İlyas müəllim özü qəbul edirdi. Onun bütün danışığı və tövsiyələri ədalətli və humanist olmağa yönəlmişdi".

Sonralar Abdulla Yusifov İlyas müəllimin etimadını tam doğruldanlardan biri oldu.

Rayon prokuroru, Baş Prokurorluğun idarə rəisinin müavini, Bakı şəhər Prokurorluğunun Dövlət İttihamı İdarəsinin rəisi vəzifələrində işləyən Abdulla Yusifov bütün həyatı bo-yu ədalət axtarışında olub, bu yolda hədsiz məhrumiyyətlərə məruz qala-

raq, hətta vəzifə kürsüsündən endirilməsi və sonradan öz xahişi ilə prokurorluq orqanlarından xaric olunması məgər İlyas İsmayilovun ədalətli mövqeyinin təsiri deyildimi?..

İlyas İsmayilov müsahibələrinin birində bu barədə belə deyir: "Mən hesab ələyirəm ki, ədalət bizim bütün ictimai və fərdi həyatımızın əsas qanunu olmalıdır. Təbiətdə baş verən sunamilər, zəlzələləri, vulkanları və digər kataklizmləri dəqiq elmlərin nümayəndələri günəş şüalarının yer üzərində ədalətsiz bölünməsiylə izah edirlər. Ədalətsiz cəmiyyətdə də həmişə siyasi təlatümlər olur. Odur ki, ədalət bizim əsas meyarımız olmalıdır. Biz həmişə ədalətə yaxınlaşmağa çalışmalıyıq. Öz şəxsi maraqlarımız üçün ədaləti qurban verməli deyilik. Mən özümü belə tərbiyə eləmişəm. Həmişə yazılarımda da bunu deyirəm. Çünki mən ədalət hissəsinə inanıram. Sən bir dəfə həyatda yaşayırsan, onu da ləyaqətlə yaşamalısan. Bunun üçün Xeyir və Şərin mahiyyətini dərk edib Xeyrin yanında olmalısan, vətən və vicdan borcunu unutmamalısan, fədaçılıq və ədalətlik nümayiş etdirməlisən".

Təqaüddə olan baş ədliyyə müşaviri Mircavan Kazimov da İlyas İsmayilov ədalətini hiss edənlərdən biridir. M.Kazimovun dediklərindən:

"İlyas müəllimlə mən ilk dəfə 1985-ci ildə hüquq fakültəsində dövlət imtahanı verərkən və diplom müdafiəsi zamanı qarşılaşmışam. İlyas müəllim dövlət imtahan komissiyasının sədri idi. Həmin dövrə prokurorluq orqanlarına işə qəbul olunacaq əlaç və digər müsbət keyfiyyətləri ilə fərqlənən tələbələrle Respublika Prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən imtahan dan əvvəl görüşlər olur, söhbətlər aparılır, kadrlar seçilir, Respublika Prokurorluğuna dəvət olunurdu. Orada da zəruri yoxlamalar aparılırdı və dövlət imtahanından sonra təyinatla prokurorluq orqanlarına qulluğa qəbul olunurdular. Mən də dövlət imtahanına qədər bütün bu proseslərdən müvəffəqiyyətlə keçdim və həmin siyahıya daxil edildim. Dövlət imtahanlarının başlanmasından bir gün əvvəl mərhum dekan İsa Məmmədov məni yanına çağıraraq bildirdi ki, adım prokurorluq orqanlarına təyinat alınması nəzərdə tutulan siyahıdan çıxarılıb, seçim etməliyəm, ədliyyə və ya daxili işlər orqanları və fikrimi bu gün bildirməliyəm. Əlaç olduğuma görə mənə belə sərbəstlik verilmişdi. Mən ədliyyə orqanlarını seçdim. Şəhəriş günü elmi kommunizm fənnindən dövlət imtahanı oldu. Təyinatda olan dəyişiklik mənə çox pis təsir etmişdi. Ona görə də dörd qiymət aldım. Dövlət hüquq nəzəriyyəsinə İlyas müəllimin sədrliyi ilə imtahan verdim, əla aldım. Hətta, yadımdadı, birinci suala cavab verdikdən sonra hörmətli professorumuz Məsmə xanım soruşdu ki, İlyas müəllim icazə verirsiz, tələbə ikinci suala keçsin, İlyas müəllim cavab verdi ki, keçsin, mən birinci suala əla yazmışam. İlyas müəllimin sədrliyi ilə ikinci imtahan cinayət hüququ fənnindən oldu. Həmin imtahan dan da əla aldım. Sonuncu diplom işinin müdafiəsi idi. Müdafiə zamanı dekanımız İsa müəllimlə mənim aramda məcmu cinayətlərin tövsiyə və cəza təyini məsələlərinin izahı ilə əlaqədar fikir ayrılığı yarandı. İl-

lyas müəllim müdaxilə etdi, mənim mövqeyimlə razılaşırdı və mən müdafiədən də əla qiymət aldım.

Ona görə də İlyas müəllim mənim nəzərimdə, qəlbimdə obyektiv, savadlı, prinsipal bir şəxsiyyət kimi qalıb və qalacaq.

Təyinatla Ədliyyə Nazirliyinin Ekspertiza İnstitutuna göndərildim. Bir il işləyəndən sonra institutun direktoru mərhum İdris Əliyev məni otağa çağıraraq soruşdu ki, prokurorluq orqanlarında işləmək istəyirsən? Cavab verdim ki, İdris müəllim, kimdi məni prokurorluğa qəbul edən. Cavabında İdris müəllim bildirdi ki, İlyas müəllim sənə maraqlanır, mən müsbət fikir

Əziz oxucular, budur, İlyas İsmayilovun ədalət məktəbinin nəticəsi! O böyük insan, ziyalı, hüquq-mühafizə orqanlarının işıqlı adamı, ədalət carçısı İ.İsmayilov barədə söylənilən xoş xatirələr, işıqlı arzular, sağlığında qazanılan rəhmətlər bitib-tükənmir.

Peşə yollarındakı işıqda, nürda, uğurda İsmayilovun əməyinin böyük olduğunu qürurla danışanlardan biri də bir neçə rayonda prokuror vəzifəsində işləmiş, hazırda təqaüddə olan baş ədliyyə müşaviri Afər Nəsirovdur.

İlyas İsmayilovla bağlı xoş xatirələrini Afər müəllimin özündən eşidək:

"İlyas müəllim mənim üçün böyük şəxsiyyət, əsil ədalət və kişilik nümunəsidir. Mən Qax rayonunun ucqar dağ - Sarıbaş kəndində kasib bir ailədə anadan olmusam. Həqiqi hərbi xidməti başa vurduqdan sonra 1979-cu ildə ADU-nun hüquq fakültəsinin axşam şöbəsinə daxil oldum. 1985-ci ildə Dövlət İmtahan Komissiyasının sədri həmin ilin Yanvar ayında Respublika prokuroru vəzifəsinə təyin edilmiş İ.İsmayilov idi. O, Komissiyaya çox ədalətli rəhbərlik edirdi və mənim cavablarımdan xoşu gəlmişdi. İmtahan biletindəki sualları cavablandırdıqdan sonra harada işləməyimi soruşdu. Fəhlə işlədiyimi biləndə dəftərinə nə isə qeyd etdi. Bir neçə aydan sonra Respublika Prokurorluğundan gələn məktubla 212-ci kabinetə dəvət olundum. Kadrlar idarəsinin rəisi Fərrux Vəkilov mənimlə 40-45 dəqiqə söhbət etdikdən sonra Respublika prokurorunun müavini Mirəğa Cəfərquliyevin yanına apardı. Mirəğa müəllim də təxminən yarım saat söhbət etdikdən sonra məni prokurorluq orqanlarına işə qəbul etmək istədiklərini, lakin təklif edilən rayon və vəzifəylə razılaşmalı olduğumu bildirdi.

Biz birlikdə Respublika prokuroru İlyas İsmayilovun qəbuluna getdik. İlyas müəllim yaraşıqlı ağ kostyumda möhtəşəm görünürdü. O, məni görə kimi imtahan anlarını yada salıb, ailə vəziyyətimlə maraqlandı və soruşdu:

- **Harda vakant yerimiz var?**
Mirəğa müəllim dedi:
- **Naxçıvan və Kürdəmirdə boş yerimiz var.**

İlyas müəllim bir qədər fikirləşib dedi:

- **Zaqatala Rayon Prokurorluğuna stajyor-müstəntiq vəzifəsinə təyin edilməsi barədə əmr hazırlayın ki, ailəsinə yaxın olsun.**

13 iyun 1985-ci ildə İlyas müəllimin əmri ilə Zaqatala Rayon Prokurorluğuna stajyor-müstəntiq vəzifəsinə təyin edildim.

Həyəcandan sifətim ağarmışdı. İlyas müəllim soruşdu ki, xəstə deyilsən ki? Mən cavabında:

- **Hayatımın ən xoş gününü yaşayıram, İlyas Abasoviç, - dedim.**

İlyas müəllim Fərrux Vəkilova müraciətlə dedi:

- **Fərrux Gərayeviç, bir taksi çağır, Nəzirə Zaqatalaya yola sal.**

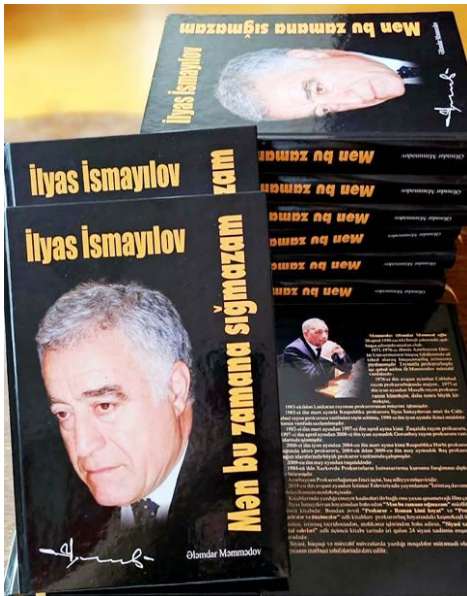
Beləliklə, taksi maşını ilə Zaqatala rayonuna gəlib işimə başladım.

Mən həmişə özümü İlyas İsmayilovun kadri hesab etmişəm. Xatirimdədir, əmri imzalayandan sonra İlyas müəllim məndən soruşdu:

- **Prokurorluqda işləyəcəyini ağlına gətirirdimi?**

Cavabında:
- **İlyas Abasoviç, əvvəllər inanmırdım, lakin Sizin dövlət imtahanında ədalətli mövqeyinizi görəndən ümidim yaranmışdı, - dedim.**

(ardı var)

bildirdim, yaqın ki sənı qısa vaxtda Respublika Prokurorluğuna dəvət edəcəklər. Elə də oldu, qısa müddətdə mən prokurorluq orqanlarında qulluğa qəbul edildim".

Yuxarıdakı xoş xatirəni, səmimi ürək sözlərini bizimlə paylaşan Mircavan Kazimov işlədiyi bütün vəzifələrdə insanlarla səmimi rəftarı, ədalətli davranışı ilə həmişə ictimaiyyətin hörmətini qazanmışdır. Onun Masallı rayon prokuroru kimi beş illik Konstitusiya müddətinin başa çatması ilə əlaqədar rayon ictimaiyyətinin iştirakı ilə RİH-də iclas keçirildi. Qədirbilən masallılar prokurorun beşillik fəaliyyətini yüksək dəyərləndirib, hamılıqla ona yaxşı yol arzuladılar.

Haşiyyə: Təvəzökarlıqdan uzaq olsa da, özümlə əlaqədar bir hadisəni də nəql etmək istəyirəm. 1997-ci ilin aprel ayında 5 illik Konstitusiya müddətimin başa çatması ilə əlaqədar Zaqatala rayon prokuroru vəzifəsindən azad edilib, Goranboy rayon prokuroru vəzifəsinə təyin olundum. Həmin ilin oktyabr ayında Zaqatala rayon prokurorluğunun müstəntiqi Fərrux Babayev məni öz təyinatı Dəvət etdi. Toya dörd nəfər yaxınlıma birlikdə gətdim. Düzü, yolboyu həyəcan keçirirdim.

Prokuror vəzifəsi digərlərindən çox fərqlidir. Axi, beş ildə yüzlərlə adamın həbsini və axtarışını sanksiyalaşdırmışdım! Saat 20 radələrində Zaqatalaya çatdıq. Mən şadlıq sarayına daxil olan kimi musiqi səsi kəsildi. Aparıcı gəldiyimi elan etdi. Hansı masanın yanından keçirdimsə, hamı ayağa qalxıb, mənimlə görüşüb öpüşürdü. Bizim üçün ayrılış masaya 15 dəqiqəyə çatı bildim. Göstərilən münasibətin həyəcanından məni tərs basmışdı. Buna baxmayaraq, həmin anları həyatımın ən xoşbəxt günlərindən hesab edirəm.